

JAI Bozóky János Általános Iskolai Tagintézménye Jászdózsa

ÉNEK - ZENE helyi tanterv

1-2. évfolyam

Készítette: Hódosi Erika

2020.

„A zene az élet szépségét, s ami benne érték, azt mind meghatványozza.”

Kodály Zoltán

Az ének- zenei nevelés a tanuló identitástudatának kialakítása és személyiségfejlődése szempontjából kiemelkedő fontosságú. A zenei nevelés akkor lesz eredményes, ha kialakul a tanuló zenei anyanyelve, mely által hazájához, nemzetéhez értelmileg és érzelmileg egyaránt kötődik. A pedagógus munkájának érdemi szerepe van a gyermek iskolai életében, ennek hatása életre szóló, túlmutat az iskola falain.

Az ének-zenei nevelés speciálisan olyan készségeket, képességeket, kompetenciákat is fejleszt, melyek hatással vannak egyéb, nem zenei képességekre is (transzferhatás).

Az ének-zene tantárgy a következő módon fejleszti a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott kulcskompetenciákat:

A tanulás kompetenciái: A tanár és a tanuló együttműködésének kiemelt szerepe van az aktív tanulás kompetenciáinak kialakításában és fenntartásában, megerősítésében és továbbfejlesztésében. Ebben az ének-zenére különösen fontos szerep hárul. Az ének-zene tanulását nem a hagyományosnak tekintett tanulási módok, hanem a ráérzés, a gyakorlás (ismétlés) és az önreflexivitás támogatja. Ebből adódik, hogy a tanulásból adódó sikeresség élményként jelenik meg. Ennek az élménynek a megtapasztalása más tárgyak tanulásához is pozitívan járul hozzá.

A kommunikációs kompetenciák: Az írott és a beszélt nyelvhez hasonlóan létezik zenei anyanyelv is, mely saját szintaktikával rendelkező, hierarchikus rendszer. Ezek feldolgozása azonos agyi struktúrák által történik, ezért a zene kiválóan alkalmas az anyanyelvi és az idegen nyelvi kompetenciák fejlesztésére, illetve a beszédnehézségek enyhítésére, melyekre hatékony eszköz a ritmus és a hallásfejlesztés. Lényeges a szöveges éneklés mint verbális kommunikáció, valamint a saját, alkotó gondolatokat kifejező improvizáció. A tanuló megismeri a zene mindennapi funkcióját, és megtanulja értelmezni a zene médiában történő használatát is.

A digitális kompetenciák: A tanuló a digitális világban él és annak eszközeit használja mindennapjaihoz, ezért az oktatás hatékonyságát növeli, ha a pedagógus épít a tanuló ilyen irányú jártasságára. A tanuló kezében lévő mindennapos digitális eszközök alkalmasak arra is, hogy használójuk számára a zenei kommunikáció eszközei legyenek. A zenei szoftverek, alkalmazások játékosan fejlesztik az infokommunikációs kompetenciákat.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A tanuló megtapasztalja az együttműködés hatékonyságát a csoportos zenei tevékenységeken keresztül (pl. kórus), és lehetősége van véleményének, gondolatainak kinyilvánítására. Mások produkciójának tisztelettel való figyelése a különböző nézőpontok iránti toleranciáját formálja.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: Az önkifejezés, a kreativitás és a szépérzék fejlesztése keretében a tanuló a zenét sajátos nyelvként ismeri fel, mellyel képessé válik gondolatai, érzései tolmácsolására, használva az improvizáció adta lehetőségeket is.

A zenei nevelés Magyarországon a Kodály Zoltán által megalkotott filozófiát követve, tevékenység központú módszer alapján valósul meg.

A magyar zenekultúra évszázados hagyománya, hatalmas magyar dallamkincse, bőséges tartalmat kínál a zenei oktatás minden szintjéhez. Zenei anyanyelvünk, általános műveltségünk megalapozásának és nemzeti azonosságtudatunknak fontos tényezője.

„Mielőtt más népeket akarunk megérteni, magunkat kell megértenünk. Semmi sem alkalmasabb erre, mint a népdal. Erre az alapra épülhet olyan zenei műveltség, mely nemzeti, de lelket tár minden nép nagy alkotásainak. Értékmérőt is kap a népdallal, aki e századok csiszolta tökéletességhez méri, amit hall: nem tévesztik meg többé hamis bálványok...” (Kodály Zoltán)

<i>Évfolyam</i>	<i>Heti órakeret</i>	<i>Évi órakeret</i>	<i>Kerettantervi órakeret</i>	<i>Helyi tervezésű órakeret</i>
1.	2	72	68	4
2.	2	72	68	4
3.	2	72	68	4
4.	2	72	68	4

Az első négy évfolyamon elsősorban alapképességek és készségek fejlesztése zajlik, ezért a témakörök nem alkotnak zárt egységet és nem időrendben követik egymást. Az egyes témaköröknél megjelölt minimum óraszámok, csak arányaiban segítik a tájékozódást. A témakörök és a fejlesztési feladatok átfedik egymást, egy-egy fejlesztési feladat több különböző témakörben is megjelenik, ezáltal a tanórákon belül is érvényesül a komplexitás. Az alsó tagozaton kiemelt nevelési-oktatási cél, **az éneklés megszerettetése**. A zenei anyanyelv megismerése, elsajátítása és használata segít megalapozni az értékörzést, a tanulók nemzeti identitását. A népdalok tanítása számtalan élethelyzetre ad példát és kínál megoldást. További cél, hogy az aktív éneklés és a zenehallgatás során a tanulók örömteli élményekhez jussanak. Fedezzék fel a zenei alkotás örömeit, kifejező éneklésük, hangszeres játékuk, ritmikai alkotásaik, saját kis zenei kompozícióik által. Fejlődjön ritmikai készségük, zenei hallásuk, tanuljanak meg alapszinten kottát írni és olvasni. Ismerjenek meg zeneirodalmi alkotásokat, korosztályuknak megfelelő módon. Ehhez kapcsolódik a **koncert-pedagógia**. A tanulók számára biztosítani kell, tanévenként legalább egy közös hangverseny látogatást, mely hozzásegíti őket az élő muzsikálás szépségének megbecsüléséhez.

1-2. évfolyam

Az alapozás időszakát az első félévben **sok játék** és önfeledt **éneklés** jellemezze, mely megelőzi az ismeretek tanítását. A zenei elemek tudatosítása a második félévben kezdődik. Tanulják meg a gyermekjáték-dalokat és játsszanak a tanteremben, az udvaron, a folyosón – ahol csak hely és alkalom adódik rá. Alapvető fontosságú az **egyenletes löktetés** érzetének kialakítása, és folyamatos gondozása. Ugyancsak folyamatos feladat az **osztály hangzásának fejlesztése**, egységessé tétele, és a tiszta intonáció kialakítása. A zenei írás-olvasás elsajátíttatása fokozatosan és folyamatosan történjen. A tanulók a megismert zeneműveket, átélt élményeiket szavakkal, rajzzal, tánccal és szabad mozgás improvizációval fejezzék ki. A magyar zenepedagógiai hagyományoknak megfelelően a fejlesztés alapja a pedagógus és a tanulók közös alkotó munkája.

1. évfolyam

Óraszám: 72 óra /év
2 óra /hét

Témakör sorszáma	Témakör	Kerettantervi óraszám	Helyi többletóraszám	Témakör összidőkerete
1.	Zeneművek/Énekes anyag	34		34
2.	Zeneművek/Zenehallgatás	14		14
3.	Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés	8	+1	9
4.	Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	6	+2	8
5.	Zenei ismeretek/Zenei írás, olvasás	6	+1	7
	Évfolyam összesen	68	4	72

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Zeneművek/Énekes anyag	Órakeret 34 óra
Előzetes tudás	Iskolaérettség.	

Fejlesztési feladatok	<p>Magyar gyermekdalok és népdalok hallás utáni megtanulása és éneklése A tanult dalok tiszta intonációjának fejlesztése az éneklés helyes szokásainak gyakorlásával, mint egyenes testtartás, helyes légzés, artikuláció, szolmizációs kézjelről való éneklés. Az előadói készség fejlesztése tevékenységeken keresztül A befogadói készség fejlesztése hallás utáni daltanítás kapcsán A gyermeki világ felfedezése a tanult dalokban Évfolyamonként legalább 35 magyar gyermekdal és népdal hallás utáni ismerete A tanult dalokhoz kapcsolódó játékok elsajátítása Egyenes testtartás, helyes légzés, artikuláció A kézjel, mint jelrendszer ismerete Szolmizációs kézjelről való éneklés</p>
------------------------------	--

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Aki nem lép egyszerre; Budabuda bácsi; Bújj, bújj itt megyek; Bújj, bújj medve; Bújj, bújj zöld ág; Egyenlőre, két kettőre; Egyél libám; Erdő mellett nem jó lakni; Ess, eső, ess; Ég a gyertya, ég; Éliás, Tóbiás; Én kis kertem kerteltem; Fecskét látok; Fehér liliomszál; Gyertek haza ludaim; Gyertek lányok játszani, játszani; Gyertek lányok ligetre; Gyerünk, menjünk vendégségbe; Hej, a sályi piacon; Hess el, sas!; Hinta, palinta; Hód, hód, fényes lánc; Kering az orsó; Kicsi vagyok én; Körtefa; Megy a kocsi; Nyisd ki Isten kiskapudát; Rece, rece pogácsa; Sírjunk, ríjunk; Szegény legény; Szólj síp, szólj; Ti csak esztek, isztok; Túrót ettem; Tücsök koma gyere ki; Zíbor, zábor; Zsipp-zsupp</p> <p><i>Dalok alkalmakra, jeles napokra</i> Télapó itt van (Gyermekdal – Donászy M.); Kirje, kirje; Járdányi Pál – Szőnyi Zoltán: Brumm, brumm, Brúnó; Sárdó, gyűj el; Esik eső karikára; Balázs Á. – Nádas Katalin: Fűzzünk, fűzzünk; Már megjöttünk estére (vers: Károlyi Amy); Hová mégy te kis nyulacska?</p> <p><i>Mondókák, kiszámolók</i> Egy – megérett a meggy; Névcsőfolók – pl. Balázs, csíjjen meg a darázs; Hüvelykujjam almafa; Lementem a pincébe; Gyerekek, gyerekek, szeretik a peracet</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szókincsbővítés, érthető szövegejtés, kifejező artikuláció.</p> <p>Természeti képek, évszakok, állatok.</p> <p><i>Matematika:</i> számfogalom erősítése.</p> <p><i>Hittan:</i> egyházi ünnepek</p> <p><i>Dráma és színház:</i> népi gyermekjátékok drámai történései, népdal és néptánc kapcsolata.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> a népi tárgykultúra.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> mozgás, helyes légzés, testtartás.</p>

Kulcsfogalmak/ fogalmak	<p>Légzés, hangerő, egyenletes mérő, gyors, lassú, halk, hangos, magas, mély, kezdőhang, záróhang, dallamsor, mondóka, gyermekdal, népdal, népi játék, népszokás, népének, taizei ének staféta éneklés, kérdés-felelet.</p>
--------------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Zeneművek/zenehallgatás	Órakeret 14 óra
Előzetes tudás	Befogadói kompetenciák a korosztálynak és az átélt zenei élményeknek megfelelően.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Az énekes anyaghoz kapcsolódó és az életkornak megfelelő, különböző stílusú, korú és műfajú zenék hallgatása;</p> <p>Cselekményes zenékben az egyes szereplők zenei ábrázolásának megfigyelése;</p> <p>Hangutánzások, hangszínek, ellentétek megfigyelése a hallgatott zenékben;</p> <p>A zene keltette érzések kifejezése szóval, rajzzal, tánccal és/vagy szabad mozgás improvizációval;</p> <p>Befogadói készség: ráhangolódás a hallgatott zeneművekre;</p> <p>Emberi hangfajták (gyermek, női, férfihang) megfigyelése a tanult zenei anyagban;</p> <p>A hangszerek hangszínének megfigyelése a tanult zenei anyagban;</p> <p>A szóló és kórus, szólóhangszer és zenekar megkülönböztetése, megnevezése a tanult zenei anyagban.</p>	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Népdalok feldolgozásai (ajánlott: Bartók Béla: Gyermekeknek, Kodály Zoltán gyermekkarai, Bicinia Hungarica, Járdányi Pál, Bárdos Lajos gyermekkarai).</p> <p>Cselekményes zenék, programzene, mesék, mesebalett, mesebeli szereplők (ajánlott: Henry Purcell: A tündérr királynő [The Fairy Queen], Pjotr Iljics Csajkovszkij: Diótörő [Scselkuncsik] op. 71 Georg Philipp Telemann: Békák (Les Rainettes), TWV 51: A4 Johann Sebastian Bach: 18 kis prelúdium zongorára: válogatás a Notenbüchlein für Anna Magdalena Bach kötetekből Leopold Mozart: Gyermekszimfónia (Berchtesgadener Musik) Wolfgang Amadeus Mozart: C-dúr variáció (Ah, vous dirai-je, Maman), K. 265, Gioachino Rossini: A tolvaj szarka (La gazza ladra) – nyitány Georges Bizet: L'Arlesienne Suite (Az arles-i lány szvit) Nyikolaj Andrejevics Rimszkij-Korszakov: A dongó (részlet a Mese Szaltán cárról c. operából) Maurice Ravel: Lúdanyó meséi (Ma mère l'oye) – Tündérgert Bartók Béla: Mikrokosmos, BB 105 – részletek (pl. No. 142. Mese a kislégről)</p>	<p><i>Erkölcstan:</i> szabálytudat erősítése.</p>

Kodály Zoltán: Gyermekkarok (pl. Gólya-nóta, Katalinka, Karácsonyi pásztortánc)	
---	--

Kulcsfogalmak/ fogalmak	énekhang; gyermekkar; vegyeskar; zongoramű; kíséret; népdalfeldolgozás; zenekar; duó
------------------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. Zenei ismeretek/ritmikai fejlesztés	Órakeret 9 óra
Előzetes tudás	Mondókák, gyermekdalok éneklése. Életkornak megfelelő ütem- és ritmusérzék, zenei hallás.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A hallás utáni daltanulás és a fejlődő zenei készségek és megszerzett zenei ismeretek alapján ismerkedés a zenei notáció alapjaival; a zene jelrendszerének felismerése kézzelről, betűkottáról és hangjegyről.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Zeneelméleti alapismeretek megszerzése az előkészítés – tudatosítás – gyakorlás/alkalmazás hármasságában.</p> <p>Ritmikai elemek, metrum: A mérő és ritmus megkülönböztetése. A tanult dalokból, dalrészletekből, versekből a tanulandó ritmus kiemelése. Ritmikai elemek megnevezése gyakorlónévvel: tá (negyedérték), titi (nyolcadpár), szün(negyed szünet), Ritmikai elemek jele. Ritmikai elemek értéke (egymáshoz viszonyítva). A hangsúlyos és hangsúlytalan ütemrész megkülönböztetése, ütemmutató, ütemfajták: 2/4</p> <p>Dallami elemek: Tanult dalokból dallamfordulat új hangjának kiemelése, megnevezése szolmizációval: szó-mi-lá A szolmizációs hangok kézjele és betűjele: s-m-l A vonalrendszer megismertetése: öt vonal, négy vonalköz A szolmizációs hangok helye a vonalrendszerben, a kottakép alapjainak megismertetése. (Hangjegy, hangszár irányának megfigyeltetése.)</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> jelek és jelrendszerek ismerete.</p> <p>Tájékozódás térben, irányok.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> jelek, jelzések értelmezése.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> mozgáskultúra fejlesztése: nagytesti mozgásoktól az apró mozgásokig.</p>

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Szolmizációs név, kézjel, betűjel, kettes ütem, záróvonal, ismétlőjel, hangsúlyjel, vonalrendszer, vonal, vonalköz, hangjegy, hangszár, hangközlépés, hangközugrás
------------------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Zenei ismeretek/hallásfejlesztés	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Éneklési készség, akusztikus tapasztalatok környezetünk zörejeiről, hangjairól, emberi hangokról. Hallás utáni tájékozódás a térben, irány és távolság megnevezése. Első zenehallgatási élmények kisgyermekkorból.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A zenehallgatásra irányuló teljes figyelem képességének kialakítása az éneklés, az örömteli zenei játékok, a tánc és szabad mozgás improvizációja során. Képességfejlesztés a különböző műfajú, stílusú és karakterű zeneművek befogadásához a rendszeres zenehallgatás által. A hangszínhallás, a többszólamú hallási készség és a formaérzék fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>A teljes figyelem kialakításának fejlesztése: táncal és/vagy szabad mozgás improvizációval: leginkább rövid, gyors tempójú, táncos klasszikus zenei részletek meghallgatásával (ismétlődő lejátszásával); kezdés és befejezés megfigyeltetése, és kifejezése a szabad mozgás elkezdésével és befejezésével;</p> <ul style="list-style-type: none"> – zenei eszközök megfigyeltetésével dinamikai ellentétpárok megkülönböztetése (halk-hangos), fokozatos dinamikai erősödés és halkítás megfigyeltetése és reprodukálása játékos feladatokkal, hirtelen hangerőváltás megfigyelése és reprodukciója; – alapvető tempókülönbségek és tempóváltások megfigyelése, összehasonlítása és reprodukciója. <p>A hangszínhallás és a többszólamú hallás fejlesztése:</p> <ul style="list-style-type: none"> – természetünk és környezetünk hangjai, – emberi hangszínek (magas, mély, gyerek, férfi és női hang), – a hangszerek hangszínének megtapasztalása gyakorlati úton, azok megkülönböztetése és azonosítása a hangszer kezelése szerint, – szóló és kórus, szólóhangszer és zenekar, dalok felismerése különböző hangszerekről. <p>Formaérzék fejlesztése a helyesen tagolt éneklésen és mozgáson keresztül. Absztrakció: a dalok szövegének értelmezése, a dalszövegekhez vagy zeneművekhez kapcsolódó dramatizált előadás (drámajáték, báb), valamint a zene keltette gondolatok vizuális megjelenítése (festés, formázás).</p>		<p><i>Erkölcstan:</i> türelem, tolerancia.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> természetünk és környezetünk hangjai, hangutánzás.</p> <p><i>Dráma és színház:</i> dalszövegekhez kapcsolódó dramatizált előadás, szabad mozgásos improvizáció.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> zenével kapcsolatos élmények vizuális megjelenítése.</p>

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Kezdés, befejezés, hangerő, hangerő változás, tempó, tempóváltás, férfi és női hang, szóló, kórus, hangszer, zenekar, hangszín.
------------------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5. Zenei ismeretek/ zenei írás, olvasás	Órakeret 7 óra
Előzetes tudás	Mondókák, gyermekdalok éneklése. Életkornak megfelelő ütem- és ritmusérzék, zenei hallás.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A hallás utáni daltanulás és a fejlődő zenei készségek és megszerzett zenei ismeretek alapján ismerkedés a zenei notáció alapjaival; a zene jelrendszerének felismerése kézzelről, betűkottáról és hangjegyről. Hangjegyek kirakása koronggal, majd írásuk vonalrendszerben.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>A hallás után tanult dalok kottából való azonosításának előkészítése különböző eszközökkel (pl. a dallamvonal lerajzolásával, mozgással stb.);</p> <p>A hangmagasság, dallamvonal, és időbeli viszonyok megfigyelése és követése a kottában a tanult dalokon;</p> <p>A kottakép alapvető funkcionális elemeinek felismerése: ütemmutató, hangjegy, szünet, vonal – vonalköz, pótvonat, ütemvonal, kezdőhang-záróhang stb.</p> <p>A figyelem, az összpontosítás fejlesztése egyszerű zenei írás – olvasási feladatok segítségével;</p> <p>A finommotorikus mozgások gyakorlása egyszerű zenei írás feladatok segítségével;</p> <p>Negyed, nyolcadpár, fél értékű kotta, a negyed és fél értékű szünet grafikai képe és írása</p> <p>Ütemvonal és záróvonal grafikai képe és írása;</p> <p>A lá - szó - mi - ré-dó- alsó lá szolmizációs hangok leírása fokozatos bevezetéssel, különböző hangmagasságokban.</p>		<p><i>Magyar nyelv és irodalom: íráskészség fejlesztése.</i></p> <p>Matematika: hangok relációi.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Hangjegy, vonalrendszer	

2. évfolyam

**Óraszám: 72 óra/év
 2 óra/hét**

Készítette: Hódosi Erika
 2020.

Témakör sorszáma	Témakör	Kerettantervi óraszám	Helyi többletórászám	Témakör összidőkerete
1.	Zeneművek/Énekes anyag	34		34
2.	Zeneművek/Zenehallgatás	14		14
3.	Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés	8	+1	9
4.	Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	6	+2	8
5.	Zenei ismeretek/Zenei írás, olvasás	6	+1	7
	Évfolyam összesen	68	2	72

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Zeneművek/énekes anyag	Órakeret 34 óra
Előzetes tudás	Az előző évben tanult dalanyag.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Magyar gyermekdalok és népdalok hallás utáni megtanulása és éneklése A tanult dalok tiszta intonációjának fejlesztése az éneklés helyes szokásainak gyakorlásával, mint egyenes testtartás, helyes légzés, artikuláció, szolmizációs kézjelről való éneklés. Az előadói készség fejlesztése tevékenységeken keresztül A befogadói készség fejlesztése hallás utáni daltanítás kapcsán A gyermeki világ felfedezése a tanult dalokban Évfolyamonként legalább 35 magyar gyermekdal és népdal hallás utáni ismerete A tanult dalokhoz kapcsolódó játékok elsajátítása Egyenes testtartás, helyes légzés, artikuláció A kézjel, mint jelrendszer ismerete Szolmizációs kézjelről való éneklés</p>	
	Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
	<p><i>Gyermekdalok, gyermekjátékdalok, mindennapi élethelyzetek, életképek</i> A gúnárom elveszett; A part alatt; Csillagoknak teremtője; Csömödéri; Egy kis malac; Egyszer egy királyfi; Elvesztettem zsebkendőmet; Ess, eső, ess; Este van már, nyolc óra; Harcsa van a vízbe'; Hatan vannak a mi ludaink; Három éjjel, Hej, tulipán; Hej, vára vára; Hess, légy, ne szállj rám; Hol jártál, báránycám?; Hopp, Juliska; Hová mégy?; Isten éltesse, Péter, Pál!; Járom az új várnak; Kapitány úr megizente; Keresd meg a tűt; Két krajcárom; Kis kece lányom; Kivirágzott a diófa; Köketánc; Kodály – Weöres S.: Jön a kocsi; Láttál-e már valaha; Méz, méz, méz; Most viszik, most viszik; Nincs szebb állat, mint a lúd; Süssünk, süssünk valamit; Szélről legeljete; Széles az én kedvem ma; Ti csak esztek; Tivi - tovi tács; Tüzet viszek; Úszik a kácsa; Virágéknál ég a világ</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szókincsbővítés, érthető szövegejtés, kifejező artikuláció. Természeti képek, évszakok, állatok.</p> <p><i>Matematika:</i> számfogalom erősítése.</p> <p><i>Erkölcstan:</i></p>

<p><i>Dalok alkalmakra, jeles napokra</i> Hull a pelyhes; Regöljünk, regöljünk (Húsvétoló); Állj be, Berci katonának!; Még azt mondják nem illik; Járdányi Pál - Weöres Sándor: Tavaszköszöntő (Sándor napján); Járdányi Pál – Szőnyi Zoltán: Orgona ága; Serkenj fel, kegyes nép</p>		<p>szabálytudat erősítése.</p> <p><i>Hittan:</i> egyházi ünnepek</p> <p><i>Dráma és színház:</i> népi gyermekjátékok drámai történései, népdal és néptánc kapcsolata.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> a népi tárgykultúra.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> mozgás, helyes légzés, testtartás.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Légzés, hangerő, egyenletes mérő, gyors, lassú, halk, hangos, magas, mély, kezdőhang, záróhang, dallamsor, mondóka, gyermekdal, népdal, népi játék, népszokás, népelek, taizei ének staféta éneklés, kérdés-felelet.,</p>	
<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>2. Zeneművek/Zenehallgatás</p>	<p>Órakeret 14 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Befogadói kompetenciák a korosztálynak és az átélt zenei élményeknek megfelelően.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A hallgatott zenét adott szempontok alapján megfigyeli, és ezekről tanári kérdések segítségével szóban beszámol; A zenei aktivitáson keresztül megtapasztalja a zenei befogadás örömeit; Felismeri a zongora hangját; Felismeri és megkülönbözteti a gyermekkar és a vegyeskar hangzását; Meg tudja különböztetni a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól; Képzetele és kreatív gondolkodása fejlődik; Képes az érzelmi azonosulásra; Egyre hosszabb zenei részletekre képes figyelni; Képes megérteni az zenék üzenetét; Szóval, rajzzal, tánccal és/vagy szabad mozgás improvizációval – egyénileg, párban vagy csoportosan – kifejezi a zene által benne keltett érzéseket.</p>	

Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Erkel Ferenc: Himnusz; Kodály: Méz, méz, méz – gyermekkar; Hajnövesztő – gyermekkar; – duett; Nagyszalontai köszöntő – gyermekkar; Bartók Béla: Cipósütés – gyermekkar; Gyermekeknek I./1. Játszó gyermekek (Süssünk, süssünk valamit); I./4. Párnatánc (Elvesztettem zsebkendőmet); I./6. Balkéztanulmány (Hej, tulipán); I./7. Játékdal (Keresd meg a tüt); I./17. Körtánc (Kis kece lányom); II./23. Táncdal (Hopp, Juliska); II./27. Tréfa (A gúnárom elveszett); Bartók Béla: Mikrokozmosz – Mese a kis légyről; Antonio Scandelli: A tyúk; A. Vivaldi: Négy évszak – Tél II. tétel; W.A. Mozart: Német táncok – Utazás szánon; Saint-Saëns: Az állatok farsangja – részletek; Rimszkij–Korszakov: Dongó; Muszorgszkij: Egy kiállítás képei – Kiscsibék tánca a tojánhéjban; Állatos dalok;</p>		<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> zeneművek tartalma, irodalmi kapcsolatok.</p> <p><i>Dráma és színház:</i> cselekményes programzenék, mese, meseszereplők, dramatizált megjelenítés, pl. bábozás, pantomim.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> zenével kapcsolatos élmények vizuális megjelenítése.</p> <p><i>Hittan:</i> egyházi ünnepek, szakrális népszokások</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	<p>énekhang; gyermekkar; vegyeskar; zongoramű; kíséret; népdalfeldolgozás; zenekar; duó</p>	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	<p>3. Zenei ismeretek/ritmikai fejlesztés</p>	
Órakeret	<p>9 óra</p>	
Előzetes tudás	<p>Népi mondókák, gyermekjátékok, gyermekversek. Ehhez kapcsolódó nagytести mozgások, hangutánzó dallam és ritmusmotívumok.</p>	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Koordinált ritmikus mozgás, térérzékelés, egyenletes mérő, tempó változások érzékelése és reprodukciója, metrikus egységek és kisebb formai egységek érzete, játékos feladatok megoldása alap ritmusokkal és hangokkal, a belső hallás fejlesztése.</p>	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Egyenletes mérő hangoztatása éneklés és esetenként zenehallgatás közben Zenei hangsúly érzékeltetése és reprodukciója Alapritmusok gyakorlása 2/4-es ütemben mozgással, testhangszerrel (pl. taps, csettintés, combütögetés, dobbantás), a tanuló által készített hangkeltő eszközökkel, és ritmusnevekkel csoportosan és párban:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a zenei hangsúly érzékeltetésével, • mondókák, gyermekversek ritmusának hangoztatásával, • felelgetős ritmusjátékokkal, • ritmussorok rögtönzésével pl. egy szó vagy érzélem kifejezésére 		<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> íráskészség fejlesztése.</p>

<p>Ritmuskánon és osztinató gyakorlása egyszerű formában; Alkotói készség: Rögtönzés dallammal, ritmussal, ritmussorok alkotása változatos hangszínek használatával, testhangszer és különböző hangkeltő eszközök és ritmushangszerek segítségével. Egyszerű ritmushangszerek (pl. dobok, húrok, csörgők stb.) és hangkeltő eszközök készítése; Játékkal oldott zenei tevékenységek alkalmazása Egyenletes lüktetés, mérő Negyed, nyolcadpár, fél értékű kotta, a negyed és fél értékű szünet 2/4-es ütem Ütemmutató, hangjegy, szünet, vonal-vonalköz, pótvonat, ütemvonal, kezdőhang – záróhang Ritmikai kétszólamúság – osztinató, ritmuskánon</p>		
Kulcsfogalmak/fogalmak	Mérő; ritmus; szünet; ütem; ütemvonal; záróvonal; ismétlőjel, ütemmutató; ritmushangszer; rögtönzés; ötvonalas rendszer; vonal-vonalköz; pótvonat; kezdőhang - záróhang; gyors; lassú; osztinató, ritmuskánon	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Mondókák, gyermekdalok éneklése. Életkornak megfelelő ütem- és ritmusérzék, zenei hallás.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A hallás utáni daltanulás és a fejlődő zenei készségek és megszerzett zenei ismeretek alapján ismerkedés a zenei notáció alapjaival; a zene jelrendszerének felismerése kézjelről, betűkottáról és hangjegyről.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>A hangerő, hangszín, hangmagasság változásainak megfigyelése és megnevezése a környező világ hangjaiban, tanult dalokban, zeneművekben; Magas és mély hangok megfigyelése a tanult dalokban; Hangszínek és ellentétes dinamikai szintek gyakorlása hangutánzással, felelgetős játékokkal; Belső hallás fejlesztése dallambújtatással; A tanult énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangok kézjelről történő éneklése; Kánon éneklése, gyakorlása egyszerű formában; Alkotói készség: Rövid dallamsorok rögtönzése pl. saját névre; A testhangszerek (pl. taps, csettintés, combütögetés, dobbantás), és a tanuló által készített hangkeltő eszközök hangszínének megfigyelése és azok improvizatív használata egy szó vagy érzelem kifejezésére; A pentaton hangkészlet hangjainak ismerete kiegészülve az alsó „lá”-val; A pentaton hangkészlet kézjeleinek ismerete és kézjelről történő éneklése; kánon éneklésmódjának elsajátítása.</p>		<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> jelek és jelrendszerek ismerete. Tájékozódás térben, irányok. <i>Vizuális kultúra:</i> jelek, jelzések értelmezése. <i>Testnevelés és sport:</i> mozgáskultúra fejlesztése: nagytesti mozgásoktól az apró mozgásokig.</p>

Kulcsfogalmak/ fogalmak	halk, hangos, hangmagasság, hangszín, hangerő, dallam, dallamsor, kánon	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5. Zenei ismeretek/ zenei írás, olvasás	Órakeret 7 óra
Előzetes tudás	Népi mondókák, gyermekjátékok, gyermekversek. Ehhez kapcsolódó nagytesti mozgások, hangutánzó dallam és ritmusmotívumok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tanári segítséggel képes leírni egyszerű ritmusokat a tanult értékekkel; Tanári segítséggel képes leírni egyszerű dallamfordulatokat a tanult dallamhangokkal; Képes egyszerű kottában tájékozódni; Megtapasztalja a relatív szolmizáció jellemzőit, illetve előnyeit.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>A hallás után tanult dalok kottából való azonosításának előkészítése különböző eszközökkel (pl. a dallamvonal lerajzolásával, mozgással stb.);</p> <p>A hangmagasság, dallamvonal, és időbeli viszonyok megfigyelése és követése a kottában a tanult dalokon;</p> <p>A kottakép alapvető funkcionális elemeinek felismerése: ütemmutató, hangjegy, szünet, vonal – vonalköz, pótvonat, ütemvonal, kezdőhang-záróhang stb.;</p> <p>A figyelem, az összpontosítás fejlesztése egyszerű zenei írás – olvasási feladatok segítségével;</p> <p>A finommotorikus mozgások gyakorlása egyszerű zenei írás feladatok segítségével;</p> <p>Negyed, nyolcadpár, fél értékű kotta, a negyed és fél értékű szünet grafikai képe és írása</p> <p>Ütemvonal és záróvonal grafikai képe és írása;</p> <p>A lá - szó - mi - ré-dó- alsó lá szolmizációs hangok leírása fokozatos bevezetéssel, különböző hangmagasságokban.</p>		<p><i>Magyar nyelv és irodalom: íráskészség fejlesztése.</i></p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	hangjegy	